

เฉลยปัญหาวิชาการธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ชั้นการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สอบในสนามหลวง

วันเสาร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ สอบเวลา ๑๓.๐๐-๑๓.๕๐ น.

คำสั่ง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วระบายในกระดาษคำตอบ ให้เวลา ๕๐ นาที ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. ข้อใด เป็นธรรมมีอุปการะมาก ?
ก. กตัญญู กตเวที ข. ชันติ โสรัจจะ **ค. สติ สัมปชัญญะ** ง. หิริ โอตตปเป
๒. ความระลึกได้ก่อนทำพุดคิด เป็นลักษณะของธรรมใด ?
ก. ชันติ ข. โสรัจจะ **ค. สติ** ง. สัมปชัญญะ
๓. ธรรมใด เป็นพื้นฐานให้คนมีศีลธรรม ?
ก. กตัญญู กตเวที ข. ชันติ โสรัจจะ **ค. สติ สัมปชัญญะ** ง. หิริ โอตตปเป
๔. คนมีหิริ มีลักษณะเช่นใด ?
ก. รังเกียจคนชั่ว **ข. ละอายบาป** ค. กลัวบาป ง. กลัวถูกลงโทษ
๕. ข้อใด มีความหมายตรงกับโอตตปเป ?
ก. **กลัวผลบาป** ข. กลัวเสียชื่อเสียง ค. กลัวโจร ง. กลัวถูกจับ
๖. ข้อใด จัดเป็นธรรมอันทำให้งาม ?
ก. หิริ โอตตปเป **ข. ชันติ โสรัจจะ** ค. สติ สัมปชัญญะ ง. เมตตา กรุณา
๗. ความงามอะไร ไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลา ?
ก. งามเสื้อผ้า ข. งามรูปร่าง **ค. งามคุณธรรม** ง. งามมารยาท
๘. บุพพการีชน หมายถึงใคร ?
ก. พระพุทธเจ้า ข. บิดามารดา ค. พระมหากษัตริย์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๙. กตัญญูกตเวที หมายถึงใคร ?
ก. **ผู้รู้จักตอบแทนคุณ** ข. ผู้ทำคุณก่อน ค. ผู้เกิดก่อน ง. ผู้มีอุปการคุณ
๑๐. โนหฺจฺจริต ๓ ข้อใด เป็นข้อเสียหยาบแรงที่สุด ?
ก. กายหฺจฺจริต ข. วจีหฺจฺจริต **ค. มโนหฺจฺจริต** ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. ยูให้รำ ต่าให้รั่ว เป็นลักษณะของคำพุดในข้อใด ?
ก. พุดเท็จ ข. พุดคำหยาบ **ค. พุดส่อเสียด** ง. พุดเพ้อเจ้อ
๑๒. หฺจฺจริต ๓ อย่าง เป็นธรรมประเภทใด ?
ก. ธรรมที่ควรรู้ ข. ธรรมที่ควรเห็น ค. ธรรมที่ควรศึกษา **ง. ธรรมที่ควรละ**
๑๓. การประพุดตีสฺจฺจริต ตรงกับข้อใด ?
ก. ทำดี ข. พุดดี ค. คิดดี **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๔. วจีสุจฺจริตข้อใด ส่งเสริมให้เกิดความปรองดอง ?
ก. ไม่พุดเท็จ ข. ไม่พุดคำหยาบ **ค. ไม่พุดส่อเสียด** ง. ไม่พุดเพ้อเจ้อ
๑๕. สฺจฺจริต ๓ อย่าง เป็นธรรมประเภทใด ?
ก. ควรรู้ ข. ควรเห็น ค. ควรทำให้แจ้ง **ง. ควรประพุด**
๑๖. คนจะดีหรือชั่วเพราะอะไร ?
ก. **การกระทำ** ข. การศึกษา ค. เชื่อชาติ ง. วงศ์ตระกูล
๑๗. ผู้ไม่มีเวรภัยกับใคร ๆ พึงทำอย่างไร ?
ก. ให้ทาน **ข. รักษาศีล** ค. เจริญภาวณา ง. วางอุเบกขา
๑๘. เห็นอย่างไร ชื่อว่าเห็นผิดจากคลองธรรม ?
ก. ทำดีได้ดี ข. ทำชั่วได้ชั่ว **ค. ดีเองชั่วเอง** ง. บาปบุญมีจริง
๑๙. คำว่า บุญใหม่ ตรงกับข้อใด ?
ก. อยู่ถิ่นที่เหมาะสม ข. คบบัณฑิต **ค. ตั้งตนไว้ชอบ** ง. ทำความดีมาก่อน
๒๐. คำว่า บุญเก่า ตรงกับข้อใด ?
ก. อยู่ถิ่นเหมาะสม ข. คบบัณฑิต ค. ตั้งตนไว้ชอบ **ง. ทำความดีมาก่อน**
๒๑. อกติ มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. ความลำเอียง ข. ความไม่ยุติธรรม ค. ความไม่เป็นกลาง **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๒. ความลำเอียงเพราะเหตุใด จัดเป็นโทษาคติ ?
ก. เพราะรัก **ข. เพราะเกลียดชัง** ค. เพราะเขลา ง. เพราะกลัว
๒๓. ลำเอียงเพราะกลัว ตรงกับข้อใด ?
ก. ฉันทาคติ ข. โทษาคติ ค. โมหาคติ **ง. ภยาคติ**
๒๔. ประารณาสิ่งใด ไม่ได้สมหวัง จัดเป็นอริยสังใจ ?
ก. **ทุกข์** ข. สมุทัย ค. นิโรธ ง. มรรค
๒๕. ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ชื่อว่าทุกข์ เพราะเหตุใด ?
ก. เห็นได้ยาก **ข. ทนได้ยาก** ค. ไม่มีเจ้าของ ง. ไม่เที่ยง
๒๖. อะไร เป็นสมุทัยคือเหตุให้ทุกข์เกิด ?
ก. ความเกิด ข. ความจน ค. ความเจ็บ **ง. ความอยาก**
๒๗. ธรรมข้อใด เป็นคู่ปรับกับความเกียจคร้าน ?
ก. สัทธา **ข. วิริยะ** ค. ชันติ ง. สมาธิ
๒๘. คนที่มีจิตใจไม่ตั้งมั่น ควรเจริญพุดธรรมใด ?
ก. สัทธา ข. วิริยะ ค. ปัญญา **ง. สมาธิ**
๒๙. ปัญญาทำหน้าที่ตรงกับข้อใด ?
ก. เชื่อ ข. ระลึกได้ ค. ตั้งใจมั่น **ง. รอบรู้**
๓๐. สาราณียธรรมสอนให้คนเป็นเช่นไร ?
ก. มีความพอเพียง ข. เลี้ยงตนโดยชอบ ค. ไม่ประกอบอกุศล **ง. รู้รักสามัคคี**
๓๑. ทิวาสสามัญญตา มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. มีเมตตา ข. มีศีลเสมอกัน **ค. มีความเห็นตรงกัน** ง. รู้จักแบ่งปัน
๓๒. สาธารณโภคี มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. มีเมตตา ข. มีศีลเสมอกัน ค. มีความเห็นตรงกัน **ง. รู้จักแบ่งปัน**
๓๓. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ ตรงกับข้อใด ?
ก. **ธัมมัญญตา** ข. อตถัญญตา ค. กาลัญญตา ง. ปริสัจญตา
๓๔. อตถัญญตา มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. รู้จักเหตุ **ข. รู้จักผล** ค. รู้จักตน ง. รู้จักประมาณ
๓๕. การรู้จักมารยาททางสังคม จัดเข้าในสัปปุริสธรรมข้อใด ?
ก. ธัมมัญญตา ข. อตถัญญตา ค. กาลัญญตา **ง. ปริสัจญตา**
๓๖. สำนวนว่า ชั่วๆได้พร้าวเล่มงาม สงเคราะห์เข้าในสัปปุริสธรรมข้อใด ?
ก. มัตตัญญตา ข. อตถัญญตา **ค. กาลัญญตา** ง. ปริสัจญตา
๓๗. มัตตัญญตา มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. **รู้จักประมาณ** ข. รู้จักเหตุ ค. รู้จักผล ง. รู้จักกาล
๓๘. ปุคคัลโปโรปริญญตา มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. รู้จักตน ข. รู้จักผล **ค. รู้จักบุคคล** ง. รู้จักชุมชน
๓๙. ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลกฝ่ายที่ไม่แน่นอน เรียกว่าอะไร ?
ก. กุศล ข. อกุศล ค. อิฏฐารมณ **ง. อนิฏฐารมณ**
๔๐. เมื่อถูกคนนินทา ควรปฏิบัติอย่างไร ?
ก. ด่าตอบ ข. วางเฉย ค. หนีไปที่อื่น **ง. ไม่นินดาคนอื่น**
๔๑. จะยึดเหนี่ยวจิตใจกันและกันไว้ ควรประพุดติธรรมใด ?
ก. **สังคหัตถุ** ข. ฆราวาสธรรม ค. อิทธิบาท ง. พรหมวิหาร
๔๒. บำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่สังคม ตรงกับสังคหัตถุข้อใด ?
ก. ทาน ข. ปิยวาจา **ค. อตถจริยา** ง. สมานัตตตา
๔๓. แบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้ประสบอุทกภัย ตรงกับสังคหัตถุใด ?
ก. **ทาน** ข. ปิยวาจา ค. อตถจริยา ง. สมานัตตตา
๔๔. หลักธรรมใด ส่งเสริมให้คนรู้จักหน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อกัน ?
ก. อิทธิบาท ๔ ข. ฆราวาสธรรม ๔ **ค. ทิศ ๖** ง. สัปปุริสธรรม ๗
๔๕. บิดามารดา จัดเป็นทิศใด ?
ก. **ปรัตถิมทิศ** ข. อุปริมทิศ ค. ทักขินทิศ ง. ปัจฉิมทิศ
๔๖. ปัจฉิมทิศ คือทิศเบื้องหลัง หมายถึงใคร ?
ก. บิดามารดา ข. มิตรสหาย **ค. ภรรยา** ง. ครูอาจารย์
๔๗. ท่านเลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ เป็นหน้าที่ใครปฏิบัติต่อใคร ?
ก. สามี-ภรรยา **ข. บุตร-บิดามารดา** ค. ป่าว-นาย ง. ศิษย์-อาจารย์
๔๘. ยกย่องให้ปรากฏในเพื่อนฝูง เป็นหน้าที่ใครปฏิบัติต่อใคร ?
ก. บิดามารดา-บุตร ข. สามี-ภรรยา ค. นาย-ป่าว **ง. อาจารย์-ศิษย์**
๔๙. อุตตรทิศ คือทิศเบื้องซ้าย หมายถึงใคร ?
ก. อาจารย์ ข. ภรรยา **ค. มิตร** ง. ป่าว
๕๐. ข้อใด เป็นหน้าที่ของอุปริมทิศ คือทิศเบื้องบน ?
ก. **บอกทางสวรรค์** ข. ไม่ดูหมิ่น ค. ไม่ละทิ้งในยามวิบัติ ง. ให้เรียนดี